

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 3

Mars 1971

7. årgang

Min egen rettferdighet og Kristi rettferdighet

Grunnen til prøvelser og Satans angrep og seire over oss så vel som vår klage over dette ligger i den rettferdighet som henger fast ved oss og i den forvendte tilfredshet vi har med oss selv. Når disse tankene tar til å røre seg i deg, må Gud la Satan anfalle deg, liksom Laban tok Jakob for husgudenes skyld. (1. Moseb. 31, 26, 35). Slike hemmelige avguder må bli tatt fra deg, hvor mye du enn stritter imot. Ellers hindrer de Kristus i å komme inn til deg. Og førenn Kristus kommer inn, viker fordømmelsen ikke bort. Hvor fordømmelsen ennå er, der er hjertet hardt. Er det ennå mye fordømmelse mot deg i ditt hjerte, beviser det at det finnes lite eller slett intet av Kristus i det.

Når din syndeskyld begynner å uroe din samvittighet, så akt deg for å ville stille den på annen måte enn gjennom Kristi blod. Ellers blir du bare mer forherdet ve ddet. Anta bare Kristus som din fred (Efes. 2, 14. Fil. 4, 7), og ikke dine gode gjerninger, dine tårer osv. Kristus må være din rettferdighet, og ikke de nådegaver du har fått. Du kan like så lett gjøre Kristus og hans forsoning til intet ved å gjøre godt som ved å gjøre ondt eller synde. Se på Kristus, og la ham i din samvittighet sitte på nådestolen ! Stå med hele din tyngde på Kristi rettferdighet, og se til at du ikke har den ene foten på din egen og den andre på Kristi rettferdighet ! Før Kristus kommer og i din samvittighet sitter på nådetronen, er det i din samvittighet intet annet enn bare

syndeskyld, skrekke, skjult tvil og mismot. - Sjelen svever da mellom håp og frykt.

Den som er redd for med åpne øyne å se synden i dens aller verste styggedom og riktig betrakte den helvetes avgrunn som finnes i hans eget hjerte, han har ingen tillit til Kristi fortjeneste. Men hvor stor synder du enn er og virkelig finner deg å være — og det blir du når din store syndefordervelse og dens helvetes-dyp rettelig åpner seg for deg — skal du få erfare at han er Jesus Kristus den rettferdige.

Ha tillit til Kristus, og la ham få være din forsvarer og talsmann !

Se altså under all tvil, samvittighetsnag og kval med tro og bønn stadig og ufortrødent på Kristus, og innlat deg ikke i ordstrid med Satan, for da har han oppnådd det han ville. Vis ham bare til Kristus ! Han skal nok gi ham det rette svar ! Hans gjerning er å være forsvarer (1. Johs. 2, 1) og stå som borgmann overfor loven (Hebr. 7, 22). Likeså er det hans embete som vår midler å ta på seg å føre vår sak innfor den strengeste rettferdighet (Gal. 3, 20. 1. Tim. 2, 5). Til dette embete er han edsvoren (Hebr. 7, 20-21). Overdra derfor den saken til Kristus ! Men vil du selv bidra det aller ringeste til å lege og forsone dine synder, da nekter du den rettferdige Kristus, som er gjort til synd for deg (2. Kor. 5, 21).

Satan kan nok nytte Den hellige skrift og forvrengje den, men han har intet å svare Skriften med. Den er Kristi ord som han har

Fall og oppreisning

(Luk. 2, 34)

Disse orda om Jesus, som skulle bli til fall og oppreising for mange i Israel, blei sagde den dagen Simon velsigna Jesubarnet i templet. Åtte dagar før blei det forkynt ved ein engel og ein stor skare av himmeländer: «Fred på jorda og hugnad med menneske.»

Ei ny tid skulle renna for den skapningen som fall bort frå Gud, og kom inn under synda dødens og Satans makt og herrevelde. Guds eigen son kom og blei lagt i ei krubba i Betlehem. Nå skulle forlöysingsverket setjast i gang av Gud sjølv. Dette skulle skje ved eit barn, fødd av ei kvinne, fødd inn under lova så han skulle kjøpa dei frie som var under lova. Dei same krev Gud sette til deg og meg, dei sette han til sin egen son. Kravet om å vera fullkommen blei ikkje rikka, og biir det heller aldri frå Guds sida. Å vera fullkommen er ikkje mindre enn å elska Gud over alle ting, og nesten som seg sjølv.

stoppet munnen på Satan med ,Matt. 4, 10).

I hele Bibelen finnes ikke et eneste virkelig hardt ord mot en fattgi synder som har mistet all sin egen rettferdighet. Nåden og evangeliet er for synderen og for ingen annen

Fatt tillit til Kristus og hans vilje til å frelse ! Merker du at du ikke kan tro, så tenk over at det er Kristi eget verk å virke troen i deg. Be ham inderlig om å gjøre det ! Han er jo alene den som virker i deg både å ville og virke til hans velbehag (Fil. 2, 13. Høys. 1, 4. Hebr. 12, 2).

Klag over din vantro, som gjør syndeskulen viktigere enn Kristus i samvittigheten ved at den forringar Kristi fortjeneste og holder Kristi blod for vanhellig, ringe og simpelt og utilstrekkelig til soning for dine synder.

Fra Honningdråper.

Dette kravet blei lagt på Jesus frå han steig inn i verda. Som menneske har sine tider då dei blir prøva, slik var det også med Jesus. Alt frå første stund ville Herodes ta hans liv. Det same ser vi med kvar den som blir fødd av Gud, det er ein «Herodes» som vil ta livet av barnet. Det gjer han på to måtar.

For det første så seier han at det er greidt det at du har fått sjå Jesus og at Anden har gitt deg fred i hjarta, men haldt det for deg sjølv til du ser korleis det går med deg. Å vera ein kristen er å vera eit nytt og betre menneske, og det må visa seg i livet ditt. Sjå berre kor syndig og vond, ulydig og ugudleg, kald og lettsindig du er, så du tek nok feil når du trur at du er frelst. Ved denne og liknande tale er der fire hundre røyster, falske røyster, som talar til ditt hjerte, og kven kan stå seg her. Her er det mange som fell. I staden for å fly til «den fristaden skjonne, til frelserens vunder og sår», så blir dei fanga i tvilen og vantrua, Satan sine garn.

Er du min ven som les dette ein av dei, så høyrt at Jesus har oppfyllt alle lova sine krav til deg, han har levt eit fullkomne liv i din stad, og all di synd og skuld har han belaft ved sitt blod. Gud har ikkje hugnad med menneske på grunn av ditt gode eller dårlige liv, men åleine på grunn av Jesu fullkomne liv som han levde for slekta. Ved sitt fullkomne liv og fullkomne offer på krossen har Jesus vunne ei evig utløysing for alle menneske, like frå Adam til det siste menneske som lever på jorda. Så kvar den som finn denne utløysinga i Jesus, og trur på han og det verk han har gjort for oss, han er frelst og har evig liv og barnekår hjå Gud.

For det andre prøver «Herodes» å føra oss inn på eigenrettferda sin veg. Ved å unnskylda synda og at ein ikkje veit noko om

Bladet Lov og Evangelium

Utgjevarpoststad : 5400 Stord

Red. Amund Lid, tlf. 75. Norheimsund
Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro : 42887, Stord

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. namn og adr. Blir halde opp med frivillige gaver

Norsk Luthersk Lekmannsmisjon :

Formann : Olav A. Dahl,

boks 95, 5401 Stord. Tlf. 69

Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 68213

Bankgiro : Vikøy Sparebank,
Norheimsund 3530.07.09492

S. Botnens Boktrykkeri, 5401 Stord

Jesus. Ved å kalla saman vise og skriftkloke, som Herodes gjorde, slike som har kunnskap om Jesus og Skriften, men er framande for erkjenninga sin tunge veg og den sanne kjenskapen til Jesus — det Guds lam som tek bort verda si synd.

I staden for å erkjenna det skrifta seier at ingen kan bli rettferdig for Gud ved lova, det vil seia ved eiga rettferd, så tek dei kampen opp for å berga seg og sitt og viser frå seg Jesus og hans verk for den fortapte syndaren.

Jesus er sett til fall for all menneskeleg kunnskap og klokskap, all menneskeleg visdom, rettferd, innsats og verdighet, for all sjølvinnssats og lovoppfylling.

Til oppreising.

Kven er det så Jesus blir til oppreising for? Berre for fortapte syndarar, for slike som inga trøyst har funne i noko av sitt eige. Til oppreising for slike som segnar under lova sine tunge krav, for blinde som ingen utveger, for fattige som inkje har å betala med eller koma med, og for sjuke, såra og lidan-

de som treng lækjedom. Jesus kom ikkje for å kalla rettferdige, men syndarar! Jesus leitar ikkje etter dei nittini rettferdige, som ikkje treng omvending, men etter den eine borkomne og fortapte!

Dette barnet som blei fødd inn i verda, døt var ulikt alle andre menneskebarn. Han signa der vi tapte, og han sto der vi fall. Den som får sjå denne sanninga og høyrer denne bodskapen med hjarta, han blir oppreist til eit nytt liv, til ei ny vandring, og blir ein ny og gjenfødd skapning. Midt i ei syndig verd, der Anden strir imot kjøtet og kjøtet mot Anden. Liv i døden, og fridom midt i lova sine fullkomne krav.

Vi skulle veltru at alle blei glade ved slik tale. Men det står at han kom til sitt eige, og hans eigne tok ikkje imot han.

Skrifta seier det slik: Han som ikkje visste av synd, blei gjort til synd for oss, så vi skulle bli rettferdige for Gud i han. Gud var i denne sin Son, Jesus Kristus, og forlikte verda med seg sjølv.

Ein ny skapning på denne synda si jord, som Gud hadde hugnad i og var fornøygd med, det var og er noko nytt. Det står at englane song av gleda, og der er gleda i himmelen over kvar ein syndar som blir frelst.

Lova er oppfyllt, alle krav og all skuld sletta ut, rettferd nok til heile den falne slekt. Kva anna skal vi seia enn det Guds ord seier: Gud vere takk for si useielege gåva!

For dei fleste menneske blir nok Jesus til fall og dom, for dei vil ikkje tru på Gud og hans ord og på hans einborne Son. Skrifta seier at det er åleine for vantru skuld.

Men for ein liten flokk vert Jesus til fall, men og til oppreising. Dei kan vitna: Eg er oppreist med Kristus, eg lever ikkje sjølv meir men Kristus lever i meg. Kristus er mitt liv, og når Kristus mitt liv blir openberra, då skal eg verta openberra med han i herlegdom.

Odd Dyrøy.

Synden mot den Hellige Ånd

(Oversatt etter dr. C. F. W. Walther: Lov og Evangelium, Eng. utgave, noe forkortet ved O. A. Dahl).

These XXIV :

Guds ord blir ikke rettelig delt når den utilgivelige synd mod den Hellige Ånd blir beskrevet på en måte som om den ikke kunne forlates på grunn av sin størrelse.

Denne beskrivelse av den utilgivelige synd er en fryktelig sammenblanding av lov og evangelium.

Bare loven fordømmer synd, evangeliet frikjerner synderen fra all synd uten untagelse. Profeten skriver: «Om eders synder er som purpur, skal de bli hvite som sne, om de er røde som skarlagen skal de bli som den hvite ull». Esa. 1, 18. Apostelen Paulus skriver, Rom. 5, 20: «Hvor synden blev stor, blev nåden enda større.»

Derfor synger Luther ut med en herlig tone: «Og er vår synd enn stor og svar, enn større er Guds nåde. Den hjelp som han i hende har, er uten mål og måte - ». (S.b. 360, 5.)

Nå, hva sier da Den hellige skrift om synden mot den Hellige Ånd? Når det gjelder denne synden, har vi tre parallelle skriftsteder i de synoptiske evangelier, ett skriftsted i Hebreerbrevet, og ett i Johs. første brev. Disse skriftsteder er det virkelige grunnlag for læren om synden mot den Hellige Ånd.

Matt. 12, 30-32: «*Den som ikke er med meg, han er imo tmeq. Og den som ikke samler med meg, han spreder. Derfor sier jeg eder: Hver synd og bespottelse skal bli menneskene forlatt, men bespottelse mot Ånden skal ikke bli forlatt. Og om noen taler et ord mot Menneskesønnen, det skal bli ham forlatt, men om noen taler mot den Hellige Ånd, det skal ikke bli ham forlatt, hverken i denne verden eller i den kommende.*»

Dette er hoved-skriftsted. Det fastslår til å begynne med at alle bespottelse mot Faderen

og Sønnen skal bli forlatt, men bespottelse mot den Hellige Ånd skal ikke bli tilgitt. Det er dog sikkert at den Hellige Ånd ikke er en herligere eller mer opphøyet person enn Faderen og Sønnen, men er likestilt med dem. Følgelig kan ikke meningen med dette skriftsted være at den utilgivelige synd er bespottelse mot den Hellige Ånds person, for bespottelse mot Faderen og Sønnen er nøyaktig den samme synd. Den bespottelse som vår tekst refererer til, er rettet mot *embedet* til eller virkningen av den Hellige Ånd, enhver som med forakt avviser den Hellige Ånds tjeneste (embete), hans synd kan ikke bli tilgitt. Den Hellige Ånds embete er å kalle mennesker til Kristus og bevare dem hos ham. Teksten nevner i særdeleshet at den person som begår denne synd, taler imot den Hellige Ånd.

Dette viser at den synd det her er tale om, ikke blir begått ved bespottelige tanker som oppstår i hjertet. Ikke sjeldent innbiller kjære kristne seg at de har gjort denne synd når de blir plaget av skrekkelige tanker som de ikke kan befri seg selv fra. Vår Herre Kristus forutså dette, og av den grunn lærte han oss at bespottelse mot den Hellige Ånd som ikke blir tilgitt, må ha blitt uttalt med munnen. Djævelen skyter sine gloende piler inn i hjertene på de beste kristne og volder at de i sine hjerter, imot deres egen vilje, fatter de frykteligste tanker imot deres himmelske Far og imot den Hellige Ånd. Alvorlige kristne har beklaget seg over at mens de går til nattverden, blir de plaget med de mest horrible tanker mot den Hellige Ånd. Slike tanker er djævelens smuss. Når jeg sitter i en prektig stue med vinduene åpne og en usikkelig gutt kaster skitt inn i stuen, er ikke jeg ansvarlig for dette. I sitt vise forsyn tillater Gud sine

kjære barn å bli forstyrret dag og natt med slike tanker.

De beste forkynnere har møtt slike tilfeller blant medlemmer av sin forsamling.

Men dette er ikke synden mot den Hellige Ånd. Den består i bespottelse som er utta't muntlig.

Jeg har måttet rettlede åndelig en pike som til og med uttalte tanker av dette slag, men som på samme tid falt til jorden og gråt og bønnfalt Gud om å bli befridd fra sin lidelse. Hun falt ikke til ro før hun forsto at det var ikke hun som uttalte de tanker. Satan hadde tatt i besiddelse hennes lepper. Selvsagt kaller modernister, som benekter slik makt av djevelen, dette for en overtroisk tanke.

Mark. 3, 28-30 : «*Sannelig sier jeg eder : Alle synder skal bli menneskenes barn forlatt, og alle bespottelser som de taler, men den som taler bespottelig mot den Hellige Ånd, han får i all evighet ikke forlates, men er skyldig i en evig synd — det var fordi da sa : Han er besatt av en uren ånd.*»

Her har vi beskrivelsen av en virkelig bespottelse mot den Hellige Ånd. Når Kristus, med Guds finger, drev ut djevelen, erklaerte fariseerne, som var kommet ned fra Jesrusalem, denne virkning av den Hellige Ånd for et verk av djevelen. De var overbevist i sine hjørter at dette var et guddommelig verk, men siden Frelseren hadde irttesatt dem for deres hykleri og påtatte skinnhellighet, fattet de et dødelig hat til Kristus og det egget dem til bespottelse mot den Hellige Ånd.

Følgelig får vi her denne forklaring : Å erklaere et verk av den Hellige Ånd for å være et verk av djevelen, når en er overbevist om at det er et verk av den Hellige Ånd, det er bespottelse mot den Hellige Ånd.

Dette viser oss hvor alvorlig denne sak er.

Det er ingen kristne som ikke stundom motstår virkningen av den guddommelige nåde og da prøver å overbevise seg selv at de bare var i ferd med å forjage mørke tanker. Be-

tyr det annet enn at slike tanker er av djevelen? Det lærestykket vi nå har å gjøre med, advarer oss om at dersom vi ønsker å bli frelst, må vi uten å nøle bøye oss for virkningen av den Hellige Ånd så snart som vi føler den, og ikke motstår den. For neste trinn kan bli at den person som motstår, finner seg selv si: «Denne virkning er ikke av den Hellige Ånd». Følgende trinn igjen vil bli at han begynner å hate måten Gud ønsker å føre ham til frelse på, og til slutt vil han begynne å bespotte den måten. Derfor la oss være på vakt. La oss åpne døren for den Hellige Ånd hvergang Han banker på, og ikke gjøre som verdslige mennesker som betrakter disse opplevelser som symptom på melankoli.

Dette er ikke noen sak å spøke med, for uten at den Hellige Ånd bringer oss til troen, kommer vi aldri til å oppnå den. Enhver som motstår (forkaster) den Hellige Ånd er umulig å hjelpe, enda for Gud. Gud vil opprettholde den orden han har fastsatt til vår frelse. Han fører ingen inn i himlen med makt.

Ved den anledning som vår tekst refererer til, hadde Kristus nettopp helbredet mannen med den visne hånden og han hadde drevet ut djevelen. Alle så at Guds makt var i ferd med å gjøre et innhugg i Satans rike. Men de motstanderne som sto ved siden av, sa : «Å, Beelzebul er i denne Jesus; det er grunnen til at han driver ut underlegne djevler.» Selve handlingen som de hadde vært vitner til, Kristi ord og verk, viste at han stilte an mot djevelen og var i ferd med å ødelegge djevelens rike. Det var hinsides all fornuft å tenke seg at djevelen ville hjelpe Kristus i den gjerning.

Luk. 12, 10 : «*Og hver den som taler et ord mot Menneskesønnen, ham skal det bli forlatt, men den som taler bespottelig mot den Hellige Ånd, ham skal det ikke bli forlatt.*»

Igjen ser vi at det er vesentlige ved synden mot den Hellige Ånd at bespottelsen blir utta't, og det med vitende og vilje.

Vi har et viktig utsagn om denne synd i

Hebr. 6, 4—8 : «*For det er umulig at de som en gang er blitt opplyst og har smakt den himmelske gave og har fått del i den Hellige Ånd og har smakt Guds gode ord og den kommende verdens krefter, og så faller fra, atter kan fornyes til omvendelse, da de på nytt korsfester Guds sønn for seg og gjør ham til spott. For den jord som drikker regnet som ofte faller på den, og som bærer gagnlig grøde for dem den dyrkes for, den får velsignelse fra Gud; men bærer den torner og tistler, da er den uduelig og forbannelse nær, og enden med den er å brennes.*»

Det er karakteristisk trekk ved synden mot den Hellige Ånd at *den person som har gjort den, ikke kan komme til omvendelse igjen*. Det er rett og slett umulig. Det er ikke Gud som setter mennesket i denne stilling, men synderen frembringer ved sin egen feil denne håpløst ubotferdige tilstand. Når denne stilling har nått til en viss grad, slutter Gud å virke på denne person. Forbannelsen har slått rot i ham, og der er ingen videre mulighet for denne person til å bli frelst.

Hvorfor? Fordi han ikke kan beveges til å angre. Hans hjertes jord er blitt endelig ødelagt og blir ikke lenger befruktet av den guddommelige nådes dugg og regn.

I. Johs. 5, 16 : «*Dersom nogen ser sin bror gjøre en synd som ikke er til døden, da skal han bede, og han skal gi ham liv — jeg mener den som ikke synder til døden. Der er synd til døden, det er ikke om den jeg sier han skal bede.*»

Dette skrifsted inneholder en viktig opplysning for oss, men vi kan ikke handle etter den. For vi kan ikke si om noen person før hans død at han har gjort synden mot den Hellige Ånd. Enda når han med sin munn uttaler bespottelser, vet vi ikke i hvilken grad hans hjerte er implisert, eller om kanskje fenomenet er en virkning av djevelen, eller om han handler i stor blindhet, eller om han (idet hele) ikke kan fornyes til omvendelse. De kristne i apostlenees dager hadde evne

(nådegave) til å kjenne åndene. Følgelig mener Johs. å si : «Når dere ser at Gud har sluttet å være nådig mot det eller det individ som har begått denne synd, skal dere heller ikke ønske at Gud skulle være nådig mot ham, og dere skal slutte å be for ham». Vi må heller ikke si til Gud : «Frels den som har gjort synd mot den Hellige Ånd.»

Dette er et skremmende utsagn, men likevel inneholder det en stor trøst. En eller annen kan komme til dere og si : «Jeg er et ulykkelig menneske — jeg har gjor tsyndel mot den Hellige Ånd. Det er jeg helt sikkert på». Den anfekte kan fortelle deg om det onde han har gjort, det onde han har talt, og det onde han har tenkt. Det kan virkelig se ut som om han har bespottet den Hellige Ånd. I dette tilfelle husk da på det våpen som Hebr. 6 forsyner oss med til å greie opp i et tilfelle som dette : Denne person gleder seg slett ikke over det han forteller deg; det er alt bare en fryktelig smerte for ham. Dette viser at Gud endelig har begynt å føre ham til omvendelse; alt det han trenger er å ta imot evangeliets løfte. Når du spør ham om han har gjort alle disse vonde ting med hensikt (med vitende og vilje), kan han kanskje stadfeste dette uviljende fordi Satan får ham til å stadfeste spørsmålet. Når du spør ham om han ønsker alle disse vonde ting ugjort vil han svare : «Ja, det skal være sikkert, disse ting volder meg det frykteligste besvær.» Det er et sikkert tegn på at Gud har begynt å virke anger i vedkommende person. Et tilfelle som dette må så visst ikke behandles lett, den lidende må få se at siden der er en begynnende anger i ham, har han et utvilsomt bevis for at han ikke har gjort synden mot den Hellige Ånd. Generelt er å si at når en forkynner preker over dette emnet, må han heller ha som mål å overbevise tilhørerne om at de ikke har begått denne synd enn å advar edem mot å begå den. Forkynnelsen gagner slett ikke en person som virkelig har gjort denne synd. Enhver som sørger over

sine synder og lengter etter tilgivelse, må bli fortalt at han er et kjært barn av Gud, men gjennomgår fryktelige prøvelser.

I Ap.gj. 7, 51 leser vi at Stefanus sa til sine tilhørere: «I hårde halser og uomskarne på hjerter og ører! I står alltid den Hellige Ånd i mot, som eders fedre, så også I». Hadde disse folk begått synden mot den H. Å.? Nei, for Stefanus ba døende for dem: «Herre, tilregn dem ikke denne synden!» v. 60

Dette viser at selv om jødene hadde gjort forsettlig synder, så hadde de ikke gjort synden mot den Hellige Ånd; ellers ville ikke martyren ha bedt for dem. Han tenkte, når han ba for dem, at den time kunne komme da de ikke lenger ville motstå den Hellige Ånd.

La oss nå høre Luthers kommentar til 1. Johs. 5, 16. Han skriver (St. Louis Ed. IX 1519) «Med uttrykket «synd til døden» forstår jeg kjetteri som disse folk fremsetter istedetfor sannheten. Dersom de ikke angrer etter den første og andre formaning (Tit. 3, 10), så er deres synd, synden til døden.

Men, vi kan henregne til denne klasse slike som synder hårdnakket og i tross, liksom Judas som hadde fått rikelig advarsel men p.g.a. sin trassige ondskap var utenfor hjelp; også Saul, som døde i sine synder fordi han ikke ville stole på Herren. Men den høyeste grad av motstand finnes hos dem som insisterer på å fastholde og forsvere sin bevisste villfarelse.

Synden er ikke utilgivelig p.g.a. sin størrelse, for, som vi hørte, erklærte apostelen uttrykkelig: «Hvor synden olev stor, blev nåden enda større», — men den er utilgivelig fordi den person som gjør denne synd avviser det eneste middel som han kan bli bragt til omvendelse ved, troen, og standhaftighet i troen. Luther sikter her til mennesker hvis synd består i dette at de i tross forsvarer, mot bedre vitende og sin samvittighet, en villfarelse som de har erkjent som sådan.

Luther fortsetter: «Av dette slag er også

synden mot den Hellige Ånd, eller forherdelse i ondskap, kamp mot erkjent sannhet, og endelig ubotferdigheit.»

Det er uten tvil ukorekt å betrakte ubotferdigheit inntil enden som synd mot den Hellige Ånd slik Luther gjør, for i så fall ville de fleste mennesker ha begått denne synd. Likevel er endelig ubotferdigheit et særtrekk ved denne synd. Det spesielle særmerke ved denne synd er at den motstår den hellige Ånds embete — virkning.

For å vende tilbake til Luther: «Der er et annet slags synd som ikke er til døden. Av dette slag var Paulus sin synd som han refererer til i 1. Timot. 1, 13 der han sier: — «Jeg som før var en spotter og forfølger og voldsmann, men jeg fikk miskunn, fordi jeg gjorde det uvitende i vantro»! Paulus hadde gjort den fryktelige synd å spotte og prøve å tvinge de kristne til å spotte; men han handlet i forferdelig blindhet: han hadde ingen anelse om at han kjempet mot Gud. Om denne synd taler Kristus i Matt. 12, 32 og sier: «Om noen taler et ord mot Menneskesonen, det skal bli ham forlatt!» På samme måte var synden til de menn som korsfestet Kristus, ikke til døden, for Peter sier til dem: «Og nu brødre, jeg vet at I gjorde det i uvitenhet». Apgj. 3, 17.

Og Paulus sier: «for hadde de kjent den, da hadde de ikke korfestet herlighetens Herre!» 1. Kor. 2, 8. Likevel er dette synd til døden når den blir forsvarat etter at den er blitt tilstrekkelig avslørt og erkjent som synd, fordi den motstår Guds nåde, nådemidlene og syndsforlatelsen. Hvor der ikke er noen kunnsskap om synd, der er ingen forlatelse. For syndsforlatelse blir forknyt den som føler sin synd og søker nåde hos Gud. *Men disse personer* (som har begått synden mot den H. Å.) *blir ikke forskrekket av noen samvitighetsskrupler*, heller ikke erkjenner de eller føler sin synd..»

Matte enhver ta seg i vare for å motstå den Hellige Ånd. Når en synd er blitt avslørt for

ham og hans eget hjerte bekrefter at det er synd, måtte da ikke hans munn benekte dette faktum. Dette tør enda ikke være synden mot den Hellige Ånd, men det kan være et skritt i den retning.

Der er mange menneske som vedgår at vi alle synder på mange måter hver dag, men når de blir irtesatt, hevder de at de har aldri gjort et barn fortred.

Med hensyn til mennesker som er bekym-

ret fordi de tror at de har gjort synden mot den Hellige Ånd, så ville de ikke føle seg bekymret hvis de virkelig hadde begått den synd og var i den fryktelige hjertetilstand, men de ville finne en stadig lyst og glede i å spotte evangeliet. Altså kristne som er bekymret, har fremdeles tro, og Guds Ånd virker i dem, og så fremt Guds Ånd virker i dem, har de ikke begått synden mot den Hellige Ånd.

Loviskheten

Av Amund Lid

Ein av dei største fárar som lurer på ein kristen er loviskheten. Den som blir fanga av den, han kjem bort frå Kristus og fell ut av náden (Gal. 5, 4). Loviskheten hindrar også den vakte og søkerande sjela frå å bli frelst. Derfor er loviskheten eit av Satan sine beste våpen til å skilja oss frå Jesus, der den får rom i hjarta, i vitnemålet eller forkynninga.

Det som gjer loviskheten så fárleg, det er at den høyrest så rett og ser så kristeleg ut for vår tanke og fornuft, den finn gjenklang hjå det naturlege i menneske. Altså det motsette av evangeliet — ordet om krossen — , som er ein dárskap og ein støytestein for det naturlege menneske.

Lova.

Loviskheten må ikkje forvekslast med Lova, for Guds ord seier at Lova er god, men loviskheten er av det vonde.

Men me veit at Lova er god, dersom me brukar henne på lovleg vis (1. Tim. 1, 8). Så er då Lova heilag, og bodet heilagt, rettvist og godt (Rom. 7, 12). Lova og Gud er eitt, for den visar oss Guds vesen og korleis Gud er. Jesus sa at han var ikkje komen for å avlysa Lova, men for å oppfylla den. Så lova viser oss korleis Jesus er og livde på

jorda.

Kva skulle så Lova tena til? Den blei ikkje gitt for at me skulle bli frelst ved den! Men at ingen blir rettferdigjort for Gud ved lova, det er audsynleg (Rom. 3, 11). For vart det gitt ei lov som hadde makt til å gjera levande, så kom verkeleg rettferda av lova. Men Skrifta har stengt *alt* inn under synd, så det som var lova, skulle ved tru på Kristus verta gitt dei som trur (Galat. 3, 21—22). For der som rettferd er å vinna ved lova, så døydde Kristus utan grunn (Galat. 2, 21).

Lova blei gitt og sett attát for synda og misgjerningane si skuld (Gal. 3, 19). Lova er ein varetektsarest for menneske, der dei blir haldne innestengde inntil trua på Jesus kjem (Galat. 3, 23). Det er vår tid eit godt eksempel på. Guds ord og lov blir vanvyrt og kjem bort frå undervisning i heim og skule, og frå den kristne forkynninga, det er årsaka til at me får ein lovlaus ungdom der synda tek overhand i lovloysa, sedløysa, narkotika o.s.v.

Her lever me midt i fråfallet. Dei styrande og fyresette leitar etter menneskelege boteråder, men vil ikkje høyra tale om den einaste som hjelper: Forkynna og læra dei unge Guds heilage lov og evangeliet om Jesus.

Lova er ein tuktemeister som driv oss til Jesus for å bli frelst (Gal. 3, 24). Den er gitt

for at me skal læra synda å kjenna, for at synda skal bli stor, og kvar munn tagna og kvart hjarte blir skyldig for Gud. Derfor så har Lova sin plass i forkynning og lære, så lenge der finst menneske som ikkje kjenner den rettferdige og heilage Gud, så lenge der finst menneske som lever i synda, utan å kjenna si synd og erkjenner si synd, menneske som elskar og tenar synda og verda og som treng å bli drivne til Jesus.

Kva er så loviskhet?

Det er å bruka lova på ulovleg vis, å brukha den til andre ting og på onnor vis enn Gud har tenkt. Loviskheten brukar lova for å bli frelst ved den, for å leva etter den og på denne måten bli godkjend som ein kristen overfor Gud og menneske. Loviskheten brukar lova i forkynning, vitnemål og sjelesorg for å helliggjera ein kristen, for å kunna leva eit meir sigrande kristenliv. Loviskheten veit ikkje at lova ikkje er sett for ein rettferdig (ein frelst), men for lovlause, agelause, ugudlege og syndarar. Slik er det også med våre menneskelege lover, og i ennå mykke større grad med Guds heilage lov. *Sjá 1. Timot. 1, 3 - fg.*

Der vil me sjá at loviskheten er gamal, visseleg like gammal som lova. Paulus ba Timoteus vera att i Efesus, for der var noken som var fanga av loviskheten. Det same ser me og i Galatermenigheten, i Korint og fleire stader.

Loviskheten set ein betingelse for å ha rett til å tru nåden. Ein syndar kan ikkje tru nåden slik som han er, men må bli eit anna og betre menneske. To forkynnurar gjekk heim frå eit mote. Då sa den eine til den andre: Korleis er det du forkynner? Du forkynnte slik at kven som helst kunne tru nåden galt dei, kven dei var og korleis dei var. Det var då det som var hensigten, sa den andre. Men tenk om der sat ein fallen og forfallen drankar og syndar i forsamlingen, han kunne tru det også for han, la den andre

imot. Ja, kvifor ikkje, det var då nett det som var hensigten med evangeliet eg forkynnte, svara hin. Denne vesle hendinga viser kor loviskheten heng ved oss menneske, endå ved oss som forkynner Guds ord. Loviskheten ser ikkje at evangeliet og nåden er for aile syndarar, og Gud har gitt syndaren rett til å tru på Jesus som dei er og der dei er. Me kan berre visa til røvaren på krossen, horkvinna i Simons hus, toldaren i templet og den bortkomne sonen o.s.v. Den som høyrer og trur evangeliet, han skal bli frelst kven han så er, forkynner Guds ord. Om du synest du ikkje er slik at du kan tru deg som eit Guds barn, at du ikkje er verdig til å tru nåden gjeld deg, så kan eg forkynna deg at du har syndaren — den fortapte — sin rett til å tru evangeliet om Jesus. Så langt eg kjenner Bibelen er ingen unнатékéen, det gjeld alle.

For det andre så krev loviskheten at me må ha noko i tillegg til Jesus og hans nåde. Dei loviske forkynnaraane som kom til Galatia, dei kravde at dei måtte la seg omskjera og halda lova i tillegg til trua på Jesus. Av natura er me loviske, og legg merke til kor mange ting ditt naturlege hjarta ventar av deg for å kunna tru at du er eit Guds barn. Slike ting som kjærleik, tru, nød over synda, eit knust hjarta, alvor, lydnad, siger over synda, nød for dei ufrelste, åndelegheit o.s.v. Det er slike ting som alt høyrer ein kristen til, men må du ha dei for å kunna tru nåde hjå Gud eller for å vera ein rett og god kristen, då er du fanga i loviskhetens fine snare. Og den loviske forkynnaren gjer det same. Det fører til at mange sokjer slike ting, f. e. det å bli ein syndar og knust under synda, for rett å kunna tru Guds nåde.

Det vil du aldri oppnå, du vil bli hard og kald og egenrettferdig som farisearane på Jesu tid. Det du treng er lova, som seier: Lysta ikkje etter det vonde, du skal ikkje lyga, du skal vera rein og rettferdig som Gud, du skal elskar Gud over alle ting, og din neste

som deg sjølv. Prøv det, slå ikkje av krava, og du skal ikkje ha noko strev med å bli gjort til inkjes. Det vil Gud og hans lov syta for. Den dagen kjem det vel med at du har ein frelsar som også har døydt for deg, og kom for å frelsa slike.

Loviskheten byggjer opp att det som blei nedrive. (Galat. 2, 14-21). Før du blei frelst og kom til trua på Jesus, blei all tru på deg sjølv og di eiga rettferd, dine eigne gjerningar nedrive. Då me skyna at eit menneske vert ikkje frelst ved lovgjerningar, men ved trua på Jesus, så trudde me og på Jesus, vitnar apostelen Paulus. Då blei også du frelst ved trua på Jesus, på nåden áleine. Nå hadde lovisk forkynning forført Galatarane, så dei var byrja å byggja opp att nye lovgjerningar, å la seg omskjera og å halda lova *for å vera ein rett og betre kristen*. Slike blir skild frå Kristus og fell ut or nåden, seier Skrifta (Galat. 5, 4). Slik går det også deg, om du tek til å byggja opp att dei døde gjerningane som blei nedriven før du blei frelst. For eksempel striden for å koma i same stoda som du var i den gongen du fekk tru deg frelst. *Det er loviskhet!* Det er treldom i nyare og meir kristelege former.

Loviskheten fører til at du misser trua på den forkynninga du blei frelst ved, og på dei vitna som forkynnte deg evangeliet om Jesus. (Galat. 4, 13-fg.) Og du stengjer deg sjølv

ute frå Bibelens evangelium, du vågar ikkje tru på det, og får ikkje nytte av det, for dei har slege av eller det fører ikkje langt nok.

Men nå som trua er komen.

Då er du ikkje lenger under lova, under tuktemeisteren, men under nåden. Då er me alle Guds barn, ved trua på Jesus. Då er me ikledd Kristus, og høyrer Kristus til, me er Abrahams ætt, arvingar etter lovnaden. (Galat. 3, 25-fg.) Lova har fått alle sine krav oppfyllte i Kristus, så me er ikkje lenger skuldige overfor lova, og dermed heller ikkje overfor Gud. Så er der då inga fordøming for den som er i Kristus, for Kristus tok domen på seg.

Men lova er også tenleg for ein kristen. Den er Guds spegel, der me dagleg ser vårt naturlege andlet — korleis me er i oss sjølv. Den er rettesnora for det nye og gjenfødde mennesket, som gjerne vil leva etter Guds vilje og behag. Jesus levde etter lova, og let etter for oss eit fyredøme, så me skulie fylgia hans fotefar. Gud brukar også lova i oppdragelsen, til å tukta og døda vårt gamle menneske — kjøtet. Mø blir dømde, så me ikkje skal bli fordømde saman med verda.

Men livet, det har me áleine i Kristus (Koll. 3, 1-fg.) Lev i hans frie nåde, så lever han sjølv i deg. Les hebr.brevet sitt 11. og 12. kap. og heile brevet til Galaterne, under bøn til Gud om Andens lys over ordet.

Me les sendebreva i Johs. Åpenb. II.

Av Gudmund Hjorthaug

Brevet til Efesus 2, 1-7.

Ordet engelen (v. 1) vender seg til leiaren eller forstandaren for forsamlinga. Det skal vel minna om at sjølv om han er leiari, så er han og *tenar* både for Herren og for den hjord han er innsett som hyrding for. Det vik-

tugaste for ein kristenflokk er at dei har ein hyrde som er utvald og utrusta av Gud. Skal det lukkast må alle i kristenflokkon søkja etter Guds lys og vilje i denne saka. Breva er forma slik at bodskapen gjeld både leiaraar, forsamlingane og kvar einskild kristen. Slik

den gongen, og slik er det i vår tid. Ei kristen forsamling får gjerne ein leiar etter som den åndelege stoda i forsamlinga er, og forsamlinga blir litt etter kvart danna som leiaren og forkynninga er. Det er ei alvorleg sanning for både partar.

Først skildrar brevet ei kristeleg mønsterforsamling, serleg i vers 2-3. Det me andre stader les om Efesus vitnar også om det. Forsamlinga var grunnlagd ca. 40 år tidlegare av apostelen Paulus. Og sidan hadde utvalde leidskap som ap. Johannes, Timoteus, Apollus og Annanias og Safira vore leiarar og tenrar der. Dei hadde hatt mange vekkingar, dei dreiv eit stort misjonsarbeid, og dei hadde mange dotter-forsamlingar rundt omkring. Der var mange medlemer og rådde stor aktivitet i forsamlinga. I forsamlinga hadde dei nådegåve til å prøva åndene, og dei tok avstand frå all falsk lære og därleg kristenliv. Ja, midt i motstand og forfylging viste dei stort tolmod og var uthaldande i vedkjenningsa og tenesta. Var ikkje dette ei kristen forsamling etter Herrens hjarta og vilje? Jau, det var det, om det indre forholdet til Herren hadde vore slik det skulle.

Me finn ikkje mange slike forsamlingar i vår tid. Men dei fins! Me har grunn til å takka Gud for at sjeler blir frelst og at Guds rike ennå går fram. Når det gjeld det ytre ved forsamlinga i Efesus, så har me all grunn til å setja eit slikt mål for våre forsamlingar og vår teneste. Jaga etter å nå det fullkomne, seier apostelen i Filip. 3, 12. For oppgåva å forkynna evangeliet for alle folkeslag er så stor, og *tida heretter er så kort*: Må Gud få gi oss alle eit slikt sinn.

Men endå ei slik forsamling kan vera fallen i eit indre og usynleg fråfall.

Det er det Herren peikar på og vil med dette brevet. Og kunne dette henda så nær aposteltida, kor mykje meir då mellom oss som lever i endetida og truleg langt inne i det store fråfall som skrifta talar om. «*Eg har imot deg, at du har give opp din første*

kjærleki», seier Herren i vers 4.

Kva tyder så dette? Er det den første varme og iver i kristenliv og teneste han talar om? Kven av oss kjenner ikkje på at me har lett for å slovast, og at den første ungdomsleige iver og begreistring er borte.

Me treng vel om Ordet sine mange påminningar om å vaka og vera brennande i ånda, treng å «skyta friske skudd» i manndom og alderdom.

Men her er det noko langt alvorlegare det er tale om. Her er det det indre fine og fortrulege hjartelivet med Jesus — sjela sin brudgom — som er borte. Kjærleikslivet med Jesus har turka inn, samstundes som den ytre vedkjenningsa og kristentenesten held ved — ja, er i vekst. Du er lallen ifrå, seier Jesus, som ser og veit alt.

Korleis kan slikt henda med kristne, som står midt oppe i kristeleg liv og teneste? Jau, umerkande og litt etter litt vart hjarta meir opptekne med den ytre teneste og organisasjon, enn med dei daglege måltid og nattverdstunder med Jesus. Det blei lengre og lengre mellom dei gongene då evangeliet blei levande, så hjarta fekk fryda seg over dei mergfulle rettar som Den Heilage Ande drog fram frå ordet. Til sist blei det høilt slutt. Når den Heilage Ande prøvde uroa, så var alltid orsakingane på plass: «Du er då komen forbi dette å leva på kjensler, det gjeld å tru ordet som det står.» Eller: «Du ser då vel at Gud er med og velsignar! Foi-ket kjem og høyrer, sjeler gir seg over til Gud. Gud legg oss fleire og fleire oppgåver i hendene, pengane kjem, vitna melder seg og alt er vel og bra.»

Men Herren seier det same til slike idag: Men eg har imot deg og kristenflokk din, vender du ikkje om går det gale (v. 4-5). Då blir lysestaken flytta frå sin stad. Den Heilage Ande lyt vika frå deg. Du kan ha rett lære, men ikkje Andens lys og liv over forkynninga. Sjeler kan bli med i forsamlinga, men blir ikkje fødd på nytt. Forsamlingsliv og teneste

kan framleis veksa, men Herren er ikkje lenger med. Kan vel staken lysa når lyset er borte? Kan vel liv skapast der døden rår?

Dette er alvor. Her treng alle, leiarar som vanlege kristne, store og små forsamlingar, prøva oss inne for Herrens åsyn og spryrja: Herre er det meg? For det står at då brudgomen drygde, vart dei alle trøytte og somna (Matt. 25, 4).

Til slutt: *Herren skriv ikkje for å fordøma men for å frelsa.* Om vår kjærleik har slokna, så er hans kjærleik like varm. Er me trulause, så er han trufast. Nådedøra står framleis på vid vegg: Om du vender om og gjer dei første gjerningane, om du kjem til meg nett så syndig og fortapt som du er, så skal alt bli tilgitt og gløymt. Alt mitt skal framleis vera ditt, mi frelsa, mi rettferd, mi sigerskraft og mi tenesta. Alt ufortent, av nåde, nå som før. Men skunda deg, før nådedagen er omme!

Fortapt under loven

Mel.: Du kan ikke tro, å men kjære så hør.
Fortapt under Loven er Djævelens mål med trell som står frem som Guds tjener.
Får trell føder trell og blir gren på Guds bål.
Trell tror ei som Loven rett mener.
Men sannhet og løgn han forener.

Fortapt under Loven med loviske bud.
For treller Guds budskap forvrenger.
Fra frihet til treldom han fører Guds brud
og sokende sjel utesengrar.
Forbannelsen over ham henger.

*Fortapt under Loven ved Djævelens list
om ikke vi tar oss i vare.*

*Den loviske surdeig vil skjult men tilsist
som rev i Guds vingård tremfare
til vi står blandt hykernes skare.*

*Fortapt under Loven, i Djævelens vold
tross arbeid og bønn for Guds rike.
Når Herren ei finner oss varm eller kold
vi bort fra hans ansikt må vike.
Omvendelsens kall gir han slike.*

*Lev knust under Loven. Se det er Guds må'
Da alt vårt som synd vi erkjenner.
Se Kristus vårt liv drakk forbannelsens skål.
Et Guds barn til nåden seg vender.
Det lerkar til verden Gud sender.*

KRISTOFFER HØIE.

Dåp

Frå Andreas Bø er kome den gledelege melding at han har hat tåp på ny: kinesisk nyttår, 27. januar i år døypte han student nr. 2, som då fekk namnet Ho Hsien Chih.

Den fyrste han døypte, Chong Tau Sheng (mandarin Djang Dao-sheng) var, saman med to andre, vitne.

Etterpå hadde dei nattverd, Bø og dei to han hadde døypt.

Han skriv og at han kjenner på sin åndelige fattigdom og minner vennene om å besøke han, både enkeltvis og i flokkane.

Elles melder han m.a. om både flaum og jordskjelv utan at nokon av delene har gjort jordskjelv utan at nokon av delene har gjort noko inne i landet der han held til.

O. A. D.